Bus Átha Cliath

TUARASCÁIL BHLIANTÚIL
AGUS RÁITIS AIRGEADAIS

2003

PRN. No. 1690

Clár

Stiúrthóirí agus Faisnéis Eile	1
Tuarascáil na Stiúrthóirí	2
Ráiteas de Fhreagrachtaí na Stiúrthóirí	5
Tuarascáil na nIniúchóirí	6
Príomh-Bheartais Chuntasaíochta	7
Cuntas Brabúis agus Caillteanais	8
Clár Comhardaithe	9
Ráiteas faoi Shreabhadh Airgid	10
Nótaí do na Ráitis Airgeadais	11

PLEAN FORBARTHA NÁISIÚNTA

Ba mhian le Bus Átha Cliath aitheantas a thabhairt do Rialtas na hÉireann as maoiniú do mhórthionscadail faoin bPlean Forbartha Náisiúnta 2000-2006 chomh maith le haitheantas a thabhairt do chómhaoiniú ón Aontas Eorpach.

GRIANGHRAFADÓIR: NEIL WARNER **DEARADH :** CREATIVE INPUTS

Stiúrthóirí agus Faisnéis Eile

Stiúrthóirí amhail an 31ú Márta, 2004

Cathaoirleach	An Dr. J. J. Lynch
Stiúrthóir Bainistíochta	An Dr. A. R. Westwell (An Ríocht Aontaithe)
Stiúrthóirí	An tUasal G. Charles, An tUasal T. Coffey, An tUasal D. Egan, A. M. Mannix, Uasal, An tUasal B. McCamley, An tUasal A. O'Byrne, An tUasal P. Webster
Rúnaí	An tUasal P. O'Neill
Oifig Chláraithe	59 Sráid Uí Chonaill Uachtarach, Baile Átha Cliath 1
Teileafón	+353 1 872 0000
Faics	+353 1 873 1195
Láithreán Gréasáin	www.dublinbus.ie
Uimhir Chláraithe	119569
Inniúchóirí	PricewaterhouseCoopers Cuntasóirí Cairte agus Inniúchóirí Cláraithe Plás Wilton, Baile Átha Cliath 2

Tuarascáil na Stiúrthóirí

Cuireann na stiúrthóirí a dtuarascáil bhliantúil i láthair i dteannta na ráiteas airgeadais don bhliain dár críoch an 31ú Nollaig 2003.

Príomhghníomhaíochtaí

Is iad príomhghníomhaíochtaí na cuideachta ná seirbhís bus chuimsitheach a sholáthar do chathair agus do chontae Bhaile Átha Cliath agus dá gcúlchríoch.

Thaifead Bus Átha Cliath barrachas trádála in 2003. Is €173 milliún a bhí san ioncam don chuideachta, a ndéanann an Roinn Iompair rialáil uirthi, in 2003, fás suntasach de 8.5% ar 2002. Bhí an fás faisnéisithe ar sheirbhís mhaith custaiméirí mar aon le forbairt fhorchéimneach ar an ngréasán agus mar thoradh air sin tháinig méadú de 2.3% ar an líon paisinéirí. Deonaíodh méadú de 9% ar tháillí i dtús mhí na Nollag 2002.

Lean an líon paisinéirí a bhí á n-iompar ar na Conairí Ardchaighdeáin Bus (QBC) de bheith ag méadú i rith na bliana. Bhí feidhmíocht na QBCanna an-shuntasach agus tagann cuairteoirí i gcónaí chun go bhfeicfidh siad an fheidhmíocht sin agus cuirtear ionadh orthu nuair a fheiceann siad na torthaí atá bainte amach againn. Tá fás 40% tagtha ar an líon iomlán custaiméirí ar QBCanna ag buaic-amanna ó cuireadh i bhfeidhm iad.

Rud eile a chuir leis an bhfás ná an méid ticéad sa réimse taistealaithe réamhíoctha a díoladh - tháinig fás 13.3% ar an líon díolacháin réamhíoctha in 2002. Bíonn an rogha ag custaiméirí anois ticéid a cheannach ó líon níos mó gníomhairí nó ar-líne ag www.dublinbus.ie nó trí Ticketmaster agus tríd an scéim TaxSaver chomh maith.

Tá léirithe againn freisin, mar chuideachta, gur féidir linn dul i ngleic leis an dúshlán a bhaineann le táirge ar ardchaighdeán a sheachadadh don chustaiméir, ní hamháin ar sholáthar seirbhíse bus ó lá go lá ach freisin ag imeachtaí móra speisialta aon uaire mar cheolchoirmeacha móra. Moladh muid freisin as an ord is airde de sholáthar seirbhíse bus le linn na gCluichí Oilimpeacha Speisialta. Tugann na himeachtaí seo scileanna agus taithí na heagraíochta le chéile agus léiríonn go soiléir na sochair a bhaineann le cuideachta a bheith ann a dhéanann pleanáil, bainistiú agus oibriú ar iompar mar phacáiste aontaithe.

I rith na bliana freisin fuaireamar creidiúnú do ghradam ISO 9001 inár Roinn Ardchaighdeáin agus Tráchtála. Bhí torthaí obair an ISO 9001 sin cuiditheach lena aithint cén áit a bhféadfaí feabhsúchán incriminteach breise a bhaint amach i mbainistiú na gcóras agus na nósanna imeachta agus i soláthar faisnéise don chustaiméir.

I rith na bliana bhí dhá mhórfhorbairt theicniúla ann. Tugadh isteach córas nua raidió truncaithe ar fud na flít a thugann deis do theagmháil dhíreach idir maoirseoirí agus tiománaithe agus cuirfidh le cumarsáid fheabhsaithe agus ardchaighdeán seirbhíse.

Tugadh isteach an tsaoráid BUSTXT i mí Iúil 2003, lenar féidir le custaiméirí eolas faoi sheirbhís a fháil ar a nguthán phóca. D'éirigh go han-mhaith leis seo agus rinneadh 102,000 glao i rith mhí na Nollag.

Sheol an chuideachta freisin Clár Tacaíochta Pobail Bhus Átha Cliath ar ar fhreastail os cionn 30 eagraíocht mar ionadaithe ar obair don óige, sláinte, ospidéil agus pobail áitiúla. Tagann an obair sin ar fad faoin mbrat 'Bus Átha Cliath ag fónamh don phobal ina iomláine'. Leanfar de bheith ag leathnú na hoibre sin sna blianta atá ag teacht.

Is dúshlán a bheidh i gcónaí ann an tseirbhís busanna scoile a oibriú trí shráideanna chathair Bhaile Átha Cliath leis an athrú leanúnach i gcóiriú na n-oibreacha innealtóireachta sibhialta i Sráid Uí Chonaill agus i bPlás Beresford, gan ach dhá phríomhphointe chúnga sa chathair a lua, le dúshláin eile ag suímh eile lena n-áirítear na limistéir timpeall ar oibreacha LUAS agus Tollán an Phoirt, agus na limistéir a bhfuil tionchar acu sin orthu. Leanann plódú tráchta de bheith ina mhórdhúshlán do Bhus Átha Cliath. Tá aitheanta ag comhchomhairleoirí gur €49.4 milliún sa bhliain an costas don phlódú i mBaile Átha Cliath. Leanann gach duine atá páirteach in oibriú na seirbhíse sin trí imthosca timpeallachta chomh crua sin ag déanamh sár-obair. Ó bheidh na hoibreacha sin críochnaithe ba chóir go bhfeicfimis feabhas ar ghluaiseacht seirbhísí bus tríd an gcathair.

Leanfaimid den phlé ar raon na dtionscadal tosaíochta bus eile leis an bhfoireann nua Gréasán Busannna Ardchaighdeáin (QBN) i gcomhairle na cathrach a bunaíodh chun a n-obair iomlán a dhíriú isteach ar scéimeanna a dhearadh chun na pointí cúnga sin a mhaolú agus bearta ardchaighdeáin bus agus tosaíocht bus a thabhairt isteach chun feidhmíocht na seirbhísí bus a fheabhsú. Beidh foireann an QBN ag feidhmiú líon méadaithe de scéimeanna substaintiúla in 2004 agus beidh ár bpáirt le himirt ag Bus Átha Cliath chun go n-éireoidh leo sin trí níos mó busanna agus seirbhísí a chur ar an mbóthar. Tá an cheist seo faoi bhráid na Roinne Iompair le haghaidh cinnidh.

Tá léirithe ag an mbus go bhfuil ar a chumas custaiméirí breise a mhealladh nuair is cuid den phacáiste Conairí Ardchaighdeáin Bus é. Léiríonn taighde custaiméirí freisin go bhfuil carr ag céatadán maith d'úsáideoirí nua busanna ach go roghnaíonn siad taisteal ar an mbus nuair a bhíonn QBCanna ann agus go mbaintear an t-am aistir is fearr amach. I gceantar Bhaile Átha Cliath, leanfaidh an bus dá bhrí sin de bheith ina chapall oibre do go leor blianta le teacht agus beidh sé ag déanamh sciar suntasach d'aistir chomaitéara. Táimid in Bus Átha Cliath ag tnúth le tógáil ar a bhfuil bainte amach go dtí seo againn de réir mar a ghluaisimid chun cinn.

Bhí laghdú suntasach ar an líon timpistí agus éileamh i rith na bliana. Bhí laghdú 9% ar thimpistí in 2003 i gcomparáid le 2002, agus bhí an cóimheas éilimh/timpiste laghdaithe freisin. Tá sé sin amhlaidh mar thoradh ar infheistíocht mhéadaithe in oiliúint, dreasachtaí tiomána, cláir feasachta foirne, bainistiú forghníomhach agus freagra dearfach ón bhfoireann. In ainneoin na dtreochtaí dearfacha sin, tharla timpiste tragóideach ar Ché Wellington an 21ú Feabhra, 2004 ina raibh dhá bhus, agus ar maraíodh cúigear dá bharr agus ar gortaíodh 14.

Tuarascáil na Stiúrthóirí

Le clár infheistíochta an Phlean Forbartha Náisiúnta (NDP) bhíothas in ann raon tionscadal a dhéanamh. Seachadadh 90 bus nua dhá stór i rith na bliana. Bhí na busanna sin ag teacht leis an bPolasaí a fógraíodh sa bhliain 2000 go mbeadh dearadh urlár íseal lán-inrochtaine i ngach bus nua. Faoi dheireadh 2003, bhí 450 bus lán-inrochtaine i bhflít Bhus Átha Cliath, nó beagnach 41% dár bhflít iomlán.

Tá sé tugtha chun suntais sa tuarascáil is déanaí ó na comhchomhairleoirí Indecon agus Instititiúid Taighde Eacnamaíoch agus Sóisialta Mheastóireacht Lár-Théarma an Phlean Forbartha Náisiúnta 2000-2006 gur luach maith don infheistíocht a bhí i gceist i rannpháirtíocht an bhus le trí bliana anuas i gCóras Iompair Bhaile Átha Cliath agus sa ghearrtéarma go dtí an meántéarma gurb í an tslí is costas-éifeachtaí í chun iompar poiblí a fheabhsú.

Tá an polasaí fála flít atá glactha ag Bus Átha Cliath le roinnt blianta tar éis gach saoráid pháirceála, chothabhála agus seirbhísithe ina suímh reatha a ídiú. Tá aitheanta ag an NDP freisin go bhfuil gá le clós breise agus tá maoiniú á chur ar fáil aige don fhorbairt sin. Tá lánchead pleanála deonaithe ag Comhairle Chontae Fhine Gall do shuíomh ag Harristown agus cuireadh tús leis an obair an 5ú Lúnasa, 2003 le dáta críochnaithe i ndeireadh 2004.

Tá tús curtha ag Bus Átha Cliath le síneadh ar bhealaí trasna lár na cathrach; chun faoiseamh a thabhairt do chríochfoirt phlódaithe agus chun feabhas a chur ar sheirbhís custaiméirí trí níos mó deiseanna idiraistrithe agus rochtana a thabhairt. Tá oibríocht shubstaintiúil agus rathúil chun teacht in áit sheirbhísí DART ag deirí seachtaine i bhfeidhm ón 3ú Deireadh Fómhair, 2003 agus leanfar díobh i rith 2004.

Leanfaidh oibreacha bóthair mar thoradh ar fhorbairt Líne A agus Líne B de Luas go dtí 2004. Chun bainistiú a dhéanamh ar an ngréasán busanna agus lena chinntiú go mbeidh ar chumas na seirbhísí oibriú chomh gar don ghnáthchleachtas agus is féidir timpeall ar oibreacha LUAS, tá caiteachas breise ar Bhus Átha Cliath ó thaobh tiománaithe, cigirí agus busanna breise. Tá an costas seo, a bhí níos mó ná €600,000 in 2003, á sheasamh ag Bus Átha Cliath.

In ainneoin na ndúshlán sin, lean Bus Átha Cliath ag ardú ioncaim agus lean líon na bpaisinéirí ag méadú i rith 2003. Leanfaidh Bus Átha Cliath ag tógail ar na gnóthachain sin agus freastal ar riachtanais na gcustaiméirí trí sheirbhísí a fheabhsú, ticéid réamhíoctha a fhorbairt agus luach don airgead a chinntiú.

Torthaí agus Cúlchistí

Ta na ráitis airgeadais don bhliain dar críoch an 31ú Nollaig, 2003 leagtha amach go mion ar leathanaigh 7 go dtí 20. Taispeánann na torthaí do 2003 barrachas de €7,394,000 (2002 - €3,414,000).

Rannpháirtíocht na bhfostaithe

Tá clár feasachta ar chomhionannas, eitneacht agus inrochtaine déanta ag na fostaithe ar fad. Chomh maith leis sin, leanadh d'oiliúint chúram custaiméirí i rith na bliana. Ag deireadh 2003, cheadaigh an chuideachta tionscnamh nua oiliúna ar a dtugtar Feasacht Custaiméirí ar Ardchaighdeán (QCA). Seoladh an scéim oiliúna seo go luath in 2004 agus faoi 2005 beidh an clár déanta ag gach duine den fhoireann.

Tá os cionn leath na dtiománaithe creidiúnaithe le deimhniúchán ón Institiúid Ard-Tiomána tar éis oiliúint speisialta a thabhairt chun críche i rith na bliana.

Chríochnaigh clár forbartha dhá bhliain don fhoireann chléireachais le teastais ó Choláiste Náisiúnta na hÉireann a bhronnadh ar os cionn 30 den fhoireann. Leanadh den chlár d'fhorbairt bhainstíochta le seisear bainisteoirí ag críochnú staidéar MBA agus tuilleadh acu i mbun cúrsaí sa IMI.

Leanadh d'ionduchtú agus oiliúint leanúnach i rith 2003 agus tá lánleibhéil foirne coimeádta. Chruthaigh treoir ionduchtaithe d'fostaithe a bheith ina chúnamh fíorluachmhar don fhoireann reatha agus don fhoireann nua araon.

Leanann na socruithe d'ionadaíocht fhostaithe agus sásraí chun díospóidí a réiteach ag tabhairt torthaí dearfacha. Chomh maith leis sin, thug síneadh scéimeanna ar nós gradaim MERIT deis níos fearr do rannpháirtíocht fostaithe sa ghnó.

Tuarascáil na Stiúrthóirí

Comhionannas agus Éagsúlacht

Leanann an Clár Comhionannais agus Éagsúlachta ag cur sárchleachtais chun cinn agus áirítear ann an Plean Gníomhaíochta do 2003-2006.

Clúdaíonn an plean gníomhartha a bheidh le glacadh i raon réimsí lena n-áirítear earcú agus roghnú, cothromas sa saol oibre, éagsúlacht chultúrtha, míchumas agus oiliúint.

Mar chomhalta den Ghréasán um Chothromas sa Saol Oibre, a ndéanann an AE maoiniú air, táimid ag iniúchadh ceisteanna maidir le cothromas sa saol oibre do dhaoine i ngráid agus suímh oibre difriúla.

Áirítear sa Chlár Comhionannais agus Éagsúlachta tionscnaimh i ndáil le custaiméirí chomh maith leis an bhfoireann, agus tá sé tiomanta do sheirbhís a chur chun cinn atá inrochtaine agus ábhartha dár gcustaiméirí. Thug custaiméirí aiseolas maith i ndáil le feachtas fógraíochta ar bhusanna a bhí ag ceiliúradh go bhfuil an bonn custaiméirí ar an gceann is mó a bhfuil éagsúlacht cultúrtha agus eitneach in Éirinn ag baint leis.

Tá polasaí ag Bus Átha Cliath ar "Dínit agus Meas" ag an obair, a luann tiomantas na cuideachta áit oibre tacúil a sholáthar a bhíonn saor ó gach cineál bulaíochta, ciaptha agus gnéaschiaptha. Tá sé sin scaipthe chuig an bhfoireann ar fad agus léirítear é i gcláir oiliúna.

Tá faisnéis, seisiúin feasachta agus oiliúint curtha ar bun againn ar gach ceist chomhionannais don fhoireann ar fad.

Sláinte agus Sábháilteacht

Tá an chuideachta tiomanta an tAcht um Shábháilteacht, Sláinte agus Leas ag an Obair, 1989 agus gach rialachán eile náisiúnta agus AE a chomhlíonadh. Coinnítear an Ráiteas Sábháilteachta a ghlac an chuideachta i mí Feabhra 1991 faoi athbhreithniú agus tugtar cothrom le dáta é ar bhonn leanúnach. Leanann comhairlí sábháilteachta a bunaíodh blainta roimhe seo ag rannpháirtiú fostaithe i ngach gné de bhainistiú sábháilteachta agus rioscaí.

Leabhair Chuntais

Is iad na bearta a ghlac na stiúrthóirí lena chinntiú go gcomhlíontar oibleagáid na cuideachta leabhair chuntais chuí a choinneáil ná úsáid a bhaint as córais agus nósanna imeachta cuí agus daoine inniúla a fhostú. Coinnítear na leabhair chuntais ag Bus Átha Cliath, 59 Sráid Uí Chonaill Uachtarach, Baile Átha Cliath 1.

Cód Cleachtais do Rialáil Chomhlachtaí Stáit

Tá mionsonraí de na polasaithe agus na nósanna imeachta arna bhfeidhmiú ag an gcuideachta tar éis foilsiú an Chóid Chleachtais do Rialáil Chomhlachtaí Stáit ar fáil i gcuntais Ghrúpa Chóras Iompair Éireann.

Stiúrthóirí

Ceapann cathaoirleach Chóras Iompair Éireann le toiliú an Aire Iompair stiúrthóirí na cuideachta. Tá ainmneacha na ndaoine a bhí ina stiúrthóirí don bhliain dar críoch an 31ú Nollaig, 2003 leagtha amach thíos. Ach amháin san áit a léirítear sin, d'fhóin na stiúrthóirí don bhliain iomlán.

An Dr. J. J. Lynch	Cathaoirleach
An Dr. A. R. Westwell (An Ríocht Aontaithe)	Stiúrthóir Bainistíochta (D'éirigh as 31ú Nollaig 2003, athcheaptha an 9ú Feabhra 2004)
An tUasal G. Charles	
An tUasal T. Coffey	(Athcheaptha an 29ú Aibreán 2003)
An tUasal D. Egan	(D'éirigh as 8ú Nollaig 2003, athcheaptha an 9ú Feabhra 2004)
A. M. Mannix, Uasal	(Athcheaptha an 29ú Aibreán 2003)
An tUasal B. McCamley	
An tUasal A. O'Byrne	(Athcheaptha an 1ú Meitheamh 2003)
An tUasal P. Webster	(Athcheaptha an 1ú Meitheamh 2003)

Ní raibh aon leas in aon scaireanna nó bintiúir de chuid na cuideachta, de chuid a cuideachta sealbhaíochta nó a comh-fhochuideachtaí ag aon duine de na stiúrthóirí nó ag an rúnaí ag aon tráth i rith na bliana.

Ní dheachthas in aon chonarthaí nó socruithe i rith na bliana ina raibh leas ábhartha ag stiúrthóir i ndáil le gnó an Ghrúpa.

Iniúchóirí

Léirigh na hiniúchóirí, PricewaterhouseCoopers, a dtoilteanas leanúint in oifig de réir Alt 160(2) d'Acht na gCuideachtaí, 1963.

Thar ceann an bhoird

An Dr. J. J. Lynch Cathaoirleach
An Dr. A. R. Westwell Stiúrthóir Bainistíochta

31ú Márta, 2004.

Ráiteas de Fhreagrachtaí na Stiúrthóirí

Ceanglaíonn dlí cuideachtaí na hÉireann ar na stiúrthóirí ráitis airgeadais a ullmhú do gach bliain airgeadais a thabharfaidh léargas fíorcheart ar staid chúrsaí na cuideachta agus barrachas nó easnamh na cuideachta don bhliain sin. In ullmhú na ráiteas airgeadais sin, ceanglaítear ar na stiúrthóirí:

- beartais chuntasaíochta oiriúnacha a roghnú agus iad a chur i bhfeidhm go seasta;
- breithiúnais agus meastacháin a dhéanamh a bhíonn réasúnach agus stuama; agus
- ráitis airgeadais a ullmhú ar bhonn gnóthais reatha mura mbíonn sé míchuí glacadh leis go leanfaidh an chuideachta i mbun gnó.

Tá na stiúrthóirí freagrach as leabhair chuntais chuí a choinneáil a thugann le fios le cruinneas réasúnach ag aon tráth staid airgeadais na cuideachta agus a chuirfidh ar a gcumas a chinntiú go bhfuil na ráitis airgeadais ullmhaithe de réir na gcaighdeán cuntasaíochta a nglactar go ginearálta leo in Éirinn agus go gcomhlíonann siad ceanglais Achtanna na gCuideachtaí 1963 go dtí 2001 de chuid na hÉireann. Tá siad freagrach freisin as sócmhainní na cuideachta a chosaint agus, as sin, céimeanna réasúnacha a ghlacadh chun calaois agus aon mhírialtachtaí eile a chosc agus a bhrath.

Tuarascáil na nIniúchóirí

Tuarascáil na nIniúchóirí Neamhspleácha chuig comhaltaí Bus Átha Cliath - Dublin Bus

Tá iniúchadh déanta againn ar na ráitis airgeadais ag leathanaigh 7 go dtí 20.

Freagrachtaí faoi Seach na Stiúrthóirí agus na nIniúchóirí

Tá freagrachtaí na stiúrthóirí chun tuarascáil bhliantúil agus ráitis airgeadais a ullmhú de réir dlí na hÉireann lena mbaineann agus na Caighdeáin Chuntasaíochta a nglactar go ginearálta leo in Éirinn leagtha amach ar leathanach 5 i ráiteas de fhreagrachtaí na stiúrthóirí.

Is é ár bhfreagracht ná inúchadh a dhéanamh ar na ráitis airgeadais de réir na gceanglas iomchuí dlíthiúla agus rialaitheacha agus de réir na gcaighdeán iniúchóireachta arna n-eisiúint ag an mBord um Chleachtais Iniúchóireachta is infheidhme in Éirinn. Tá an tuarascáil seo, lena n-airítear an tuairim, ullmhaithe do chomhaltaí na cuideachta, agus dóibhsan amháin, mar chomhlacht de réir alt 193 d'Acht na gCuideachtaí 1990 agus ar an gcúis sin amháin. Ní ghlacaimid, i dtabhairt na tuairime seo, freagracht ar aon chúis eile nó chuig aon duine eile dá dtaispeántar an tuarascáil seo nó a bhféadfadh sí a bheith ina lámha ach amháin sa chás go mbíonn sé comhaontaithe go sonrach lenár dtoiliú roimh ré i scríbhinn.

Tuairiscímid duitse ár dtuairim cibé an dtugann na ráitis airgeadais léargas fíorcheart agus cibé an bhfuil siad ullmhaithe go cuí de réir reachtaíocht na hÉireann a chomhdhéanann Achtanna na gCuideachtaí, 1963 go dtí 2001. Luaimid cibé an bhfuaireamar an fhaisnéis agus na mínithe a mheasaimid a bheith riachtanach chun críocha ár n-iniúchta agus cibé an bhfuil na ráitis airgeadais ag teacht leis na leabhair chuntais. Tuairiscímid duit freisin ár dtuairim maidir le:

- cibé an bhfuil leabhair chuntais chuí coimeádta ag an gcuideachta;
- cibé an bhfuil tuarascáil na stiúrthóirí ag teacht leis na ráitis airgeadais; agus
- cibé ag dáta an chláir chomhardaithe an raibh staid airgeadais ann a d'fhéadfadh a cheangal ar an gcuideachta cruinniú ginearálta urghnách a thionól; d'fhéadfadh staid airgeadais den sórt sin a bheith ann mura mbíonn glansócmhainní na cuideachta, mar atá luaite i gclár comhardaithe na cuideachta, níos mó ná leath a scairchaipitil ghlaoite.

Tuairiscímid freisin duitse, más rud é, inár tuairim, nach nochtaítear faisnéis atá sonraithe le dlí i ndáil le luach saothair stiúrthóirí agus idirbheartaíochtaí.

Bunús Thuairim an Iniúchta

Stiúireamar ár n-iniúchadh de réir na gcaighdeán iniúchta arna n-eisiúint ag an mBord um Chleachtais Iniúchóireachta. Áirítear in iniúchadh scrúdú, ar bhonn tástála, ar fhianaise a bhaineann leis na méideanna agus an nochtadh sna ráitis airgeadais. Bíonn measúnú ar mheastacháin agus ar bhreithiúnais shuntasacha a rinne na stiúrthóirí in ullmhú na ráiteas airgeadais i gceist chomh maith, agus cibé an bhfuil na beartais chuntasaíochta cuí d'imthosca na cuideachta, an bhfeidhmítear go comhleanúnach iad agus an nochtaítear go dóthanach iad.

Phleanálamar agus rinneamar ár n-iniúchadh ionas go bhfaighimis an fhaisnéis agus na mínithe a mheasamar a bheith riachtanach chun dóthain fianaise a sholáthar dúinn chun dearbhú réasúnach a thabhairt go bhfuil na ráitis airgeadais saor ó mhíráiteas ábhartha, cibé de bharr calaoise nó aon neamhrialtachta eile nó earráid. Agus muid ag teacht ar thuairim, rinneamar meastóireacht ar chomh sásúil ar an iomlán a bhí cur i láthair na faisnéise sna ráitis airgeadais.

Tuairim

Is é ár dtuairim go dtugann na ráitis airgeadais léargas fíorcheart ar staid chúrsaí na cuideachta amhail an 31ú Nollaig, 2003 agus ar a bharrachas agus sreabhadh airgid don bhliain dar críoch amhlaidh agus gur ullmhaíodh na ráitis airgeadais go cuí de réir Achtanna na gCuideachtaí, 1963 go dtí 2001.

Tá an fhaisnéis agus na mínithe ar fad a mheasaimid a bheith riachtanach chun críocha ár n-iniúchta faighte againn. Is é ár dtuairim, go bhfuil leabhair chuntais chuí coimeádta ag an gcuideachta. Tá na ráitis airgeadais ag teacht leis na leabhair chuntais.

Is é ár dtuairim, go bhfuil an fhaisnéis atá tugtha i dtuarascáil na stiúrthóirí ar leathanaigh 2 go dtí 4 ag teacht leis na ráitis airgeadais.

Tá glansócmhainní na cuideachta, mar atá luaite sa chlár comhardaithe ar leathanach 9, níos mó ná leath méid a scairchaipitil ghlaoite agus, inár dtuairim, ar an mbonn sin ní raibh aon staid airgeadais ann ag an 31ú Nollaig, 2003, faoi Alt 40(1) d'Acht na gCuideachtaí (Leasú), 1983, a d'éileodh go dtionólfaí cruinniú ginearálta urghnách den chuideachta.

PricewaterhouseCoopers,
Cuntasóirí Cairte agus Iniúchóirí Cláraithe,
Baile Átha Cliath.
31ú Márta 2004.

(a) Is é an Bord atá freagrach as cothabháil agus sláine láithreán gréasáin Chóras Iompair Éireann; ní bhaineann breithniú ar na nithe sin leis an obair a dhéanann na hiniúchóirí agus, dá réir, ní ghlacann na hiniúchóirí aon fhreagracht as aon athruithe a d'fhéadfadh tarlú do na ráitis airgeadais ó cuireadh i láthair ar dtús ar an láithreán gréasáin iad.

(b) D'fhéadfadh an reachtaíocht in Éirinn a rialaíonn ullmhú agus scaipeadh na ráiteas airgeadais a bheith difriúil ón reachtaíocht i ndlínsí eile.

Príomh-Bheartais Chuntasaíochta

Is mar seo a leanas atá na beartais chuntasaíochta shuntasacha agus na teicnící meastacháin atá glactha ag an gcuideachta:

(A) BUNÚS CUNTASAÍOCHTA

Tá na ráitis airgeadais ullmhaithe de réir na gcaighdeán cuntasaíochta a bhfuil glactha go ginearálta leo in Éirinn agus reachtaíocht na hÉireann a chomhdhéanann Achtanna na gCuideachtaí, 1963 go dtí 2001. Is iad na caighdeáin chuntasaíochta a bhfuil glactha go ginearálta in Éirinn leo maidir le ráitis airgeadais a ullmhú a thugann léargas fíorcheart ná na caighdeáin sin atá foilsithe ag Institiúid na gCuntasóirí Cairte in Éirinn agus eisithe ag an mBord um Chaighdeáin Chuntasaíochta.

(B) SÓCMHAINNÍ INLÁIMHSITHE AGUS DÍMHEAS

Luaitear sócmhainní inláimhsithe ag na costais stairiúla lúide dímheas carnaithe bunaithe ar an gcostas stairiúil sin.

Is mar seo a leanas an bunús chun dímheas a ríomh:

(i) Feithiclí paisinéirí bóthair

Déantar feithiclí paisinéirí bóthair a dhímheas ar bhonn chostas stairiúil na bhfeithiclí sa fhlít scaipthe trína bhfad saoil úsáidigh ionchasaigh ar bhonn céatadáin ag laghdú a léiríonn úsáid na feithicle trína bhfad saoil.

(ii) Gléasra agus innealra

Déantar gléasra agus innealra a dhímheas, trí thráthchodanna comhionanna bliantúla, ar bhonn an chostais stairiúil scaipthe trína fhad saoil úsáidigh ionchasaigh.

(C) SÓCMHAINNÍ LÉASAITHE

(i) Léasanna airgeadais

Déantar sócmhainní a shealbhaítear faoi léasanna airgeadais a a chuntasú de réir SSAP 21(Cuntasú do Léasanna agus Conarthaí Fruilcheannaigh). Cuirtear costas caipitil shócmhainní den sórt sin san áireamh i sócmhainní inláimhsithe agus déantar iad a dhímheas thar an téarma léasa is giorra nó saol úsáideach ionchasach na sócmhainne. Tá mír chaipitil na n-oibligeáidí léasa atá amuigh curtha san áireamh in creidiúnaithe. Cuirtear muirir airgeadais chun dochar don chuntas brabúis agus caillteanais i rith tréimhse príomha an léasa.

(ii) Léasanna Oibriúcháin

Déantar íocaíochtaí cíosa faoi léasanna oibriúcháin a chur chun dochair don chuntas brabúis agus caillteanais de réir mar a fhabhraíonn siad.

(D) STOIC

Déantar stoic ábhar agus páirteanna spárála a luacháil ag an meánchostas is ísle agus an glanluach inréadaithe. Déantar stoic a bhfuil a fhios iad a bheith críon ag dáta an chláir chomhardaithe a dhíscríobh agus ullmhaítear do stoic a d'fhéadfadh a bheith críon amach anseo.

(E) DEONTAIS

(i) Deontais Aontais Eorpaigh agus deontais ón Státchiste

Déantar deontais Aontais Eorpaigh (AE) agus deontais ón Státchiste a chur do shochar ioncam iarchurtha de réir mar a bhíonn siad infhaighte. Déantar iad a amúchadh chuig an gcuntas brabúis agus caillteanais ar an mbonn céanna de réir mar a dhéantar sócmhainní gaolmhara a dhímheas. Déantar deontais i ndáil le caiteachas ioncaim a chur do shochar ioncam iarchurtha de réir mar a bhíonn siad infhaighte agus scaoiltear iad chuig an gcuntas caiteachais iomchuí sa bhliain dá mbaineann an caiteachas.

(ii) Deontais Stát

Déileáiltear le deontais stáit a fuarthas i rith na bliana i ndáil le hoibleagáidí seirbhíse poiblí sa chuntas brabúis agus caillteanais.

(F) AIRGEADRA COIGRÍCHE

Déantar idirbheartaíochtaí a bhíonn ainmnithe in airgeadra coigríche a aistriú go euro ag an ráta a bhíonn i bhfeidhm ag dáta na hidirbheartaíochta, nó ag rátaí conartha i gcás go mbíonn na méideanna iníoctha nó infhaighte clúdaithe ag réamhchonarthaí.

Déileáiltear le gnóthachain nó caillteanais malartaithe réadaithe a shocraítear i rith na bliana mar chuid den bharrachas nó easnamh don bhliain ó ghnáthghníomhaíochtaí.

Aistrítear sócmhainní agus dliteanais airgid a bhíonn ainmnithe in airgeadra coigríche ag an ráta malartaithe a bhíonn i bhfeidhm ag dáta an chláir chomhardaithe nó ag rátaí conartha más infheidhme.

(G) PINSIN

Cuirtear costas ionchasach a bhaineann le pinsin a sholáthar d'fhostaithe chun dochair don chuntas brabúis agus caillteanais de réir mar a thabhaítear é i rith tréimhse fostaíochta fhostaithe inphinsin. Déantar an costas a ríomh, le sochar comhairle ón achtúire neamhspleách, ag a meastar a bheith ina chéatadán cobhsaí de phá inphinsin. Scaiptear athruithe ó chostais pinsin rialta, arna sainaithint ag luachálacha achtúireacha tréimhsiúla, thar mheánfhadanna saoil ionchasacha seirbhíse atá fanta chomhaltaí na scéime.

Foráiltear do chostas caipitil na sochar pinsin fhorlíontaigh agus cuirtear chun dochair don chuntas brabúis agus caillteanais iad sa bhliain a n-aithnítear scaoileadh an fhostaí lena mbaineann agus cuirtear san áireamh é i gcostas an scaoilte.

Cuntas Brabúis agus Caillteanais

Bliain dar críoch an 31ú Nollaig	Nótaí	**2003** €000	2002 €000
Ioncam		**172,937**	159,288
Costais			
Párolla agus costais ghaolmhara	2	**(147,430)**	(139,243)
Ábhair agus seirbhísí	3	**(59,664)**	(60,294)
Dímheas	4	**(14,151)**	(14,804)
Iomlán na gcostas oibriúcháin		**(221,245)**	(214,341)
Easnamh roimh ghnóthachan ar dhiúscairt sócmhainní inláimhsithe, ús agus deontas Stáit		**(48,308)**	(55,053)
Gnóthachan ar dhiúscairt sócmhainní inláimhsithe		**355**	1,318
Easnamh roimh ús agus deontas Stáit		**(47,953)**	(53,735)
Ús infhaighteach	5	**1,480**	1,086
Easnamh don bhliain roimh dheontas Stáit		**(46,473)**	(52,649)
Deontais Stáit	6	**53,867**	56,063
Barrachas don bhliain tar éis deontais Stáit		**7,394**	3,414
Easnamh carntha ag tús na bliana		**(21,796)**	(25,210)
Easnamh carntha ag deireadh na bliana		**(14,402)**	(21,796)

Baineann gach figiúr le gníomhaíochtaí leanúnacha na cuideachta.
Ní raibh aon ghnóthachain ná caillteanais aitheanta ann seachas iad sin atá sa chuntas brabúis agus caillteanais.

Thar ceann an bhoird

An Dr. J. J. Lynch Cathaoirleach
An Dr. A. R. Westwell Stiúrthóir Bainistíochta

Clár Comhardaithe

Amhail an 31ú Nollaig	Nótaí	**2003** €000	2002 €000
Sócmhainní seasta			
Sócmhainní inláimhsithe	7	**132,755**	131,622
Sócmhainní reatha			
Stoic	8	**2,375**	2,396
Féichiúnaithe	9	**65,771**	64,622
Airgead sa bhanc agus airgead ar láimh		**3,352**	1,373
		71,498	68,391
Creidiúnaithe (méideanna dlite laistigh de bhliain amháin)	10	**(40,133)**	(41,865)
Glansócmhainní reatha		**31,365**	26,526
Sócmhainní iomlána lúide dliteanais reatha		**164,120**	158,148
Creidiúnaithe (méideanna dlite tar éis bliain amháin)	11	—	(598)
Soláthar le haghaidh dliteanas agus muirear	13	**(71,173)**	(65,500)
Ioncam iarchurtha	14	**(54,576)**	(61,073)
		38,371	30,977
Arna mhaoiniú ag:			
Caipiteal agus cúlchistí			
Scairchaipiteal glaoite	15	**31,743**	31,743
Cúlchiste athsholáthar sócmhainní		**21,030**	21,030
Cuntas Brabúis agus Caillteanais		**(14,402)**	(21,796)
Cistí scairshealbhóirí	16	**38,371**	30,977

Thar ceann an bhoird

An Dr. J. J. Lynch Cathaoirleach
An Dr. A. R. Westwell Stiúrthóir Bainistíochta

Ráiteas faoi Shreabhadh Airgid

Bliain dar críoch an 31ú Nollaig		**2003**	2002
	Nótaí	**€000**	€000
Glan-insreabhadh airgid ó ghníomhaíochtaí oibríochta	17 (A)	**23,791**	21,400
Toradh ar infheistíocht agus fónamh airgeadais	17 (B)	**1,480**	1,086
Caiteachas caipitil	17 (B)	**(27,144)**	(16,902)
Glan-insreabhadh airgid ó dhíolacháin sócmhainní seasta inláimhsithe	17 (B)	**399**	2,005
Deontais chaipitil a fuarthas	17 (B)	**5,700**	17,334
Insreabhadh airgid roimh úsáid acmhainní leachtacha agus airgeadú		**4,226**	24,923
Glanbhainistiú ar acmhainní leachtacha		**(1,089)**	(23,089)
Airgeadú	17 (B)	**(1,158)**	(1,106)
Méadú in airgead tirim		**1,979**	728

Tá acmhainní leachtacha comhdhéanta de mhéideanna atá dlite den chuideachta shealbhaíochta, a léiríonn airgead tirim a ghintear agus nach mbíonn riachtanach láithreach d'oibríochtaí, agus a chuirtear ar fáil don chuideachta shealbhaíochta, agus a bheidh inaisíoctha ar a éileamh.

Réiteach an ghlanshreabhaidh airgid le gluaiseacht i nglanchistí			
Méadú in airgead sa bhliain	17 (C)	**1,979**	728
Glan-insreabhadh airgid ó iarmhéid na cuideachta sealbhaíochta agus airgeadú léasa	17 (C)	**2,247**	24,195
Gluaiseacht i nglanchistí		**4,226**	24,923
Glanchistí amhail an 1ú Eanáir	17 (C)	**60,637**	35,714
Glanchistí amhail an 31ú Nollaig	17 (C)	**64,863**	60,637

Nótaí do na Ráitis Airgeadais

1. GLAN-BHARRACHAS DE RÉIR GNÍOMHAÍOCHTA

	Gníomhaíochtaí Sóisialta		Gníomhaíochtaí Tráchtála	
	2003	2002	**2003**	2002
	€000	€000	**€000**	€000
Ioncam	**162,405**	149,097	**10,532**	10,191
Costais	**(212,049)**	(204,685)	**(7,361)**	(7,252)
Barrachas/(easnamh) Oibríochta	**(49,644)**	(55,588)	**3,171**	2,939
Deontas Stáit	**53,867**	56,063	**—**	—
Glan-bharrachas	**4,223**	475	**3,171**	2,939

2. PÁROLLA AGUS COSTAIS GHAOLMHARA

	2003	2002
	€000	€000
Costais Foirne		
Pá agus tuarastal	**130,151**	124,030
Costais leasa shóisialaigh	**11,911**	11,355
Costais pinsin eile	**5,230**	3,707
Caipitealú ar obair féin	**(221)**	(216)
Costais iomlán foirne	**147,071**	138,876
Luach Saothair na Stiúrthóirí		
Díolaíochtaí		
— do sheirbhísí mar stiúrthóirí	**21**	44
— do sheirbhísí eile	**338**	323
Iomlán an Luach Saothair agus Díolaíochtaí	**359**	367
Párolla agus costais ghaolmhara	**147,430**	139,243

	Líon Foirne	
	2003	2002
Seo an meánlíon fostaithe i rith na bliana:	**3,367**	3,319

3. ÁBHAIR AGUS SEIRBHÍSÍ

	2003	2002
	€000	€000
Breoslaí agus bealadh	**9,137**	10,447
Ábhair	**14,918**	14,890
Cáin Bhóthair agus ceadúnais	**489**	472
Cíos agus rátaí	**463**	431
Luach saothair inniúchóirí	**38**	39
Oibríochtaí cíosanna ar léas	**399**	331
Éilimh tríú páirtí agus dliteanais fostóra	**13,599**	14,183
Seirbhísí eile	**21,093**	19,976
Deontais Ioncaim *(nóta 14)*	**(472)**	(475)
	59,664	60,294

Nótaí do na Ráitis Airgeadais

	2003 €000	2002 €000
4. DÍMHEAS		
Dímheas *(nóta 7)*	**26,011**	25,514
Amúchadh deontais AE agus deontais ón Státchiste	**(11,860)**	(10,710)
	14,151	14,804
5. ÚS (INFHAIGHTE)/INÍOCTHA		
Ar iarmhéideanna leis an gcuideachta shealbhaíochta	**(1,521)**	(1,162)
Ar léasanna airgeadais	**62**	114
Fáltais úis eile	**(21)**	(38)
	(1,480)	(1,086)

6. DEONTAS STÁIT

Is €53,867,000 an deontas Stáit a bhí iníoctha le Bus Átha Cliath - Dublin Bus trína chuideachta shealbhaíochta, Córas Iompair Éireann, i ndáil le hoibleagáidí seirbhíse poiblí don bhliain dar críoch an 31ú Nollaig 2003 (2002 - €56,063,000).

7. SÓCMHAINNÍ SEASTA INLÁIMHSITHE

	Feithiclí Paisinéirí Bóthair €000	Gléasra agus Innealra €000	Iomlán €000
Costas			
Amhail an 1ú Eanáir, 2003	**232,322**	**21,958**	**254,280**
Breiseanna	**22,678**	**4,629**	**27,307**
Diúscairtí	**(3,143)**	**(64)**	**(3,207)**
Amhail an 31ú Nollaig, 2003	**251,857**	**26,523**	**278,380**
Dímheas			
Amhail an 1ú Eanáir, 2003	**109,356**	**13,302**	**122,658**
Muirear don bhliain	**24,394**	**1,617**	**26,011**
Diúscairtí	**(2,980)**	**(64)**	**(3,044)**
Amhail an 31ú Nollaig, 2003	**130,770**	**14,855**	**145,625**
Glanmhéideanna leabhair			
Amhail an 31ú Nollaig, 2003	**121,087**	**11,668**	**132,755**
Amhail an 31ú Nollaig, 2002	122,966	8,656	131,622

(a) Seo a leanas an fad saoil úsáideach ionchasach do na cineálacha éagsúla sócmhainní chun críche dímheasa:

	Saol (blianta)
Feithiclí paisinéirí bóthair	8 — 10
Gléasra agus Innealra	3 — 25

(b) Rinneadh lándímheas ar fheithiclí paisinéirí bóthair ag costas de €20,093,000 (2002 - €19,277,000) ach bhí siad fós in úsáid ag dáta an chláir chomhardaithe.

Nótaí do na Ráitis Airgeadais

7. **SÓCMHAINNÍ SEASTA INLÁIMHSITHE** (ar leanúint)

(c) Áirítear ar na sócmhainní seasta inláimhsithe, mar atá luaite thíos, i ndáil le feithiclí paisinéirí bóthair a shealbhaítear faoi léasanna airgeadais, lena bhfuil úinéireacht shochrach ag an gcuideachta, i.e. go suntasach gach ceann de na rioscaí agus luachanna saothair a bhaineann le húinéireacht ar shócmhainn, seachas teideal dlíthiúil.

	2003	2002
	€000	€000
Feithiclí paisinéirí bóthair		
Costas	**10,095**	10,085
Dímheas carnaithe	**(9,846)**	(8,895)
Glanmhéideanna amhail an 31ú Nollaig	**249**	1,190
Dímheas don bhliain	**(951)**	(1,001)

(d) Tá €13,000 (2002 - €18,000) san áireamh i ndáil le feithiclí paisinéirí bóthair, ar sócmhainní iad atá á dtógáil agus gur sócmhainní iad nach bhfuil fós i mbun seirbhíse.

8. **STOIC**

Ábhair Chothabhála agus páirteanna spárála	**1,465**	1,516
Breosla, bealadh agus stoic éagsúla	**910**	880
	2,375	2,396

Áirítear ar na méideanna sin páirteanna agus comhpháirteanna ab éigean a choimeád chun freastal ar cheanglais oibríochta fadtréimhseacha. Níl luach athsholáthair na stoc difriúil go hábhartha óna luach de réir na leabhar.

9. **FÉICHIÚNAITHE**

Féichiúnaithe trádála	**3,081**	2,960
Méideanna dlite den chuideachta shealbhaíochta	**62,109**	61,020
Deontais AE agus Deontais ón Státchiste is infhaighte	**4**	43
Féichiúnaithe eile agus ioncam fabhraithe	**577**	599
	65,771	64,622

Nótaí do na Ráitis Airgeadais

	2003 €000	2002 €000
10. CREIDIÚNAITHE (Méideanna dlite laistigh de bhliain amháin)		
Creidiúnaithe trádála	**2,915**	4,900
Oibleagáidí léasa airgeadais *(nóta 12)*	**598**	1,158
Ioncam le cáin asbhainte faoi ÍMAT	**1,666**	1,311
Árachas sóisialach pá-choibhneasa	**2,752**	2,542
Cáin bhreisluacha agus cánacha eile	**106**	264
Creidiúnaithe eile	**2,533**	1,895
Ioncam iarchurtha	**2,590**	2,514
Fabhruithe	**5,607**	5,986
Scaoileadh deonach	**353**	—
Éilimh tríú páirtí agus dliteanais fostóra *(nóta 13)*	**9,000**	9,500
Ioncam iarchurtha *(nóta 14)*	**12,013**	11,795
	40,133	41,865
Creidiúnaithe do chánachachas agus leas sóisialach san áireamh thuas	**4,524**	4,117

	2003 €000	2002 €000
11. CREIDIÚNAITHE (Méideanna dlite tar éis bliana amháin)		
Oibleagáidí léasa airgeadais *(nóta 12)*	—	598

12. OIBLEAGÁIDÍ LÉASA

(A) **Léasanna airgeadais**

Tá glanoibleagáidí faoi léasanna airgeadais dlite mar a leanas:

	2003 €000	2002 €000
Laistigh de bhliain amháin *(nóta 10)*	**598**	1,158
Idir bliain amháin agus cúig bliana	—	598
Tar éis cúig bliana	—	—
	—	598
	598	1,756

(B) **Léasanna Oibríochta**

Rachaidh na tiomantais faoi léasanna oibríochta nach féidir a chealú is iníoctha sa bhliain dar gcionn in éag mar seo a leanas:

	2003 €000	2002 €000
Laistigh de bhliain amháin	**94**	90
Idir bliain amháin agus cúig bliana	**168**	66
	262	156

13. FORÁLACHA DO DHLITEANAIS AGUS MUIRIR

	2003 €000	2002 €000
Éilimh tríú páirtí agus dliteanais fostóra		
Iarmhéid amhail an 1ú Eanáir	**75,000**	69,373
Úsáid i rith na bliana	**(7,853)**	(8,272)
Aistriú ón gcuntas brabúis agus caillteanais	**13,026**	13,899
Iarmhéid tugtha ar aghaidh	**80,173**	75,000
Lúide méid rangaithe mar dhliteanas reatha *(nóta 10)*	**(9,000)**	(9,500)
Iarmhéid amhail an 31ú Nollaig	**71,173**	65,500

Nótaí do na Ráitis Airgeadais

13. **FORÁLACHA DO DHLITEANAIS AGUS MUIRIR** (ar leanúint)

Déantar aon chaillteanais nach bhfuil clúdaithe ag árachas seachtrach a chur chun dochair an chuntais brabúis agus caillteanais agus cuirtear méideanna nach mbíonn socraithe san áireamh sa soláthar do dhliteanais agus muirir.

(A) **Clúdach Árachais Seachtrach**

Tá an clúdach seachtrach seo a leanas ag Córas Iompair Éireann thar ceann na cuideachta:

(i) Dliteanas tríú páirtí os cionn €2,000,000 ar aon tharlú amháin nó sraith tarluithe a eascraíonn as aon imeacht iompair bóthair amháin, ach amháin i gcás éilimh a bhíonn faoi réir ag dlínse na Stát Aontaithe áit gur US$3,300,000 an t-uasmhéid;

(ii) Dliteanas tríú páirtí don Ghrúpa os cionn €150,000 ar aon tharlú amháin nó sraith tarluithe ag eascairt as imeachtaí Riosca Eile, ach amháin:
(a) ag Bóthar Osraí, Baile Átha Cliath, i gcás damáiste ó thuilte, áit ar €1,000,000 neamhrangaithe an t-uasmhéid; agus
(b) aon dhamháiste eile ó thuile áit ar €250,000 an t-uasmhéid;

(iii) Dliteanais iompair bóthair sa bhreis ar choinneáil féin-árachaithe de €15,000,000 go comhiomlán sa tréimhse dhá mhí dhéag ó Aibreán 2003 go dtí Márta 2004 faoi réir ag coinneáil féin-árachaithe an Ghrúpa iomláin de €27,000,000;

(iv) Is €200,000,000 í slánaíocht fhoriomlán árachas dliteanais comhcheangailte an Ghrúpa don tréimhse dhá mhí dhéag ó Aibreán 2003 go dtí Márta 2004 do Dhliteanais Tríú Páirtí agus Rioscaí Eile ráille agus bóthair;

(v) Priacail Dóiteáin agus Speisialta, lena n-áirítear damáiste stoirme, do mhaoin an Ghrúpa sa bhreis ar €1,000,000 agus slánaíocht de €150,000,000 ar aon chaillteanas amháin nó sraith caillteanas; agus

(vi) Is €100,000,000 an clúdach slánaíochta sceimhlitheoireachta don Ghrúpa le farrasbarr de €150,000 i ndáil le damáiste maoine, méadaithe go dtí €500,000 i ndáil le rothstoc ráille agus bóthair, do gach uile cheann de na caillteanais.

Nótaí do na Ráitis Airgeadais

13. **FORÁLACHA DO DHLITEANAIS AGUS MUIRIR** (ar leanúint)

(B) Soláthar Éilimh Dliteanais Tríú Páirtí agus Fostóra agus Gnóthachain Ghaolmhara

Foráiltear ag deireadh na bliana do chostas measta na n-éileamh a thabhaítear ach nach mbíonn socraithe ag dáta an chláir chomhardaithe, lena n-áirítear costas na n-éileamh a bhíonn tabhaithe ach nach mbíonn tuairiscithe fós (IBNR) don chuideachta. Áirítear ar chostas measta na n-éileamh speansais a thabhófar go seachtrach in éilimh bhainistíochta ach ní áirítear ann forchostais inmheánacha na dtáillí bainistíochta éileamh. Glacann an chuideachta gach céim réasúnach lena chinntiú go mbionn an fhaisnéis chuí aici maidir lena thaispeáint éileamh. Mar sin féin, mar gheall ar an neamhchinnteacht i soláthar éileamh a bhunú, is dócha go gcruthóidh an toradh deiridh a bheith difriúil ón ndliteanas bunaidh a bunaíodh.

Le linn costas measta na ndliteanas féideartha neamhíoctha a ríomh, ríomhann an chuideachta luachálacha aonair comhad a bhíonn forálacha teagmhasacha curtha leo le cabhair ó chomhairle achtúireach seachtrach. Bíonn samhail mhatamaiticiúil an achtúire bunaithe go ginearálta ar anailís staitistiúil na taithí stairiúla, a ghlacann leis go mbeidh patrún forbartha na n-éileamh reatha ag teacht le taithí san am a caitheadh. Cuirtear san áireamh, áfach, athruithe nó neamhchinnteachtaí a d'fhéadfadh na staitisticí bunúsacha a chur as a riocht nó a d'fheádfadh na dliteanais fhéideartha a mhéadú nó a laghdú nuair a chuirtear i gcomparáid iad le costas na n-éileamh a socraíodh roimhe sin lena n-áirítear, mar shampla, athruithe sa timpeallacht dhlíthiúil, éifeachtaí boilscithe, athruithe i ngníomhaíochtaí oibríochta agus an tionchar a bheadh ag caillteanais mhóra.

Agus costas na n-éileamh fógraithe ach neamhíoctha á meas, bíonn aird ag an gcuideachta ar imthosca timpistí arna gcruthú ag imscrúduithe, ar aon fhaisnéis a bhíonn ar fáil ó shaineolaithe dlí nó ó shaineolaithe eile agus ar fhaisnéis ar fhasaigh cúirte ar dhliteanais le tréithe comhchosúla i dtréimhsí roimhe sin. Déantar timpistí a bhíonn thar a bheith tromchúiseach a mheas ar leithligh ó na meáin a léiríonn an tsamhail achtúireach.

Bíonn meastachán éilimh IBNR faoi réir ag níos mó neamhchinnteachta ná meastachán an dliteanais d'éilimh a bhíonn curtha in iúl cheana don chuideachta, mar gheall ar an easpa eolais faoi ócáid an eilimh, ach amháin sna cásanna sin a mbíonn imscrúdaitheoirí glaoite go dtí láithreacha na dtimpistí. Léireoidh cineálacha éileamh a bhfuil críoch forbartha níos faide ag roinnt leo agus ina bhfuil an cion IBNR den chúlchiste iomlán dá bhrí sin ard go hiondúil éagsúlachtaí níos mó idir meastacháin tosaigh agus toradh deiridh mar gheall ar níos mó deacrachta a bheith ag baint leis na cúlchistí sin a mheas.

Ríomhtar soláthair d'éilimh comhlán ar aon ghnóthachain ath-árachaithe. Glactar leis go mbíonn gnóthachain athárachais i ndáil le héilimh mheasta IBNR ag teacht leis an bpatrún stairiúil do ghnóthachain den sórt sin, arna gcoigeartú chun athruithe i nádúr agus méid chlár athárachais na cuideachta in imeacht ama a léiriú. Déantar measúnacht freisin ar in-aisghabháil ghnóthachain athárachais le haird á thabhairt ar fhógra ó bhróicéirí na cuideachta maidir le aon athárachóirí in athrith.

Nótaí do na Ráitis Airgeadais

	2003	2002
	€000	€000
14. IONCAM IARCHURTHA		
Tá an cuntas seo comhdhéanta de dheontais AE agus de dheontais ón Státchiste a chuirfear chun sochair de réir polasaí cuntasaíochta E.		
Deontais Aontais Eorpaigh/Deontais ón Státchiste		
Iarmhéid amhail an 1ú Eanáir	**72,868**	66,300
Faighte agus infhaighte	**6,172**	17,753
Aistriú chuig an gcuntas brabúis agus caillteanais		
Amúchadh ar dheontais chaipitil	**(11,979)**	(10,710)
Deontas ioncaim *(nóta 3)*	**(472)**	(475)
Iarmhéid tugtha ar aghaidh	**66,589**	72,868
Lúide aistriú chuig dliteanais reatha *(nóta 10)*	**(12,013)**	(11,795)
Iarmhéid amhail an 31ú Nollaig	**54,576**	61,073

15. SCAIRCHAIPITEAL

	2003	2002
Údaraithe:		
Gnáthscaireanna ag €1.27 an ceann	**38,092**	38,092
Leithroinnte, glaoite agus lániíoctha:		
Gnáthscaireanna ag €1.27 an ceann	**31,743**	31,743

16. RÉITEACH GLUAISEACHTA I GCISTÍ SCAIRSHEALBHÓIRÍ

	2003	2002
Barrachas don bhliain tar éis deontais Stáit	**7,394**	3,414
Cistí tosaigh sealbhóirí gnáthscaireanna	**30,977**	27,563
Cistí deiridh sealbhóirí gnáthscaireanna	**38,371**	30,977

Nótaí do na Ráitis Airgeadais

	2003 €000	2002 €000
17. RÁITEAS FAOI SHREABHADH AIRGID		
(A) Réiteach easnamh oibríochta i leith sreabhadh airgid oibríochta		
Easnamh oibríochta roimh dheontas Stáit	(47,953)	(53,735)
Deontas Stáit *(nóta 6)*	53,867	56,063
	5,914	2,328
Dímheas	25,967	24,827
Amúchadh ar dheontais chaipitil	(11,979)	(10,710)
Méadú ar dhiúscairt sócmhainní inláimhsithe	(355)	(1,318)
Laghdú i stoic	21	155
(Méadú)/laghdú i bhféichiúnaithe	(60)	655
Méadú i gcreidiúnaithe agus soláthairtí	4,283	5,463
Glan-insreabhadh airgid ó ghníomhaíochtí oibríochta	23,791	21,400
(B) Anailís ar shreabhadh airgid do cheannteidil glan sa ráiteas faoi shreabhadh airgid		
Seirbhísiú ar airgeadas		
Ús a fuarthas	1,521	1,162
An mhír úis de chíosanna léasa airgeadais	(62)	(114)
Fáltais úis eile	21	38
Glan-insreabhadh airgid ó sheirbhísiú airgeadais	1,480	1,086
Caiteachas caipitil		
Ceannach sóchmhainní seasta inláimhsithe	(27,144)	(16,902)
Glan-insreabhadh airgid ó dhíol sócmhainní inláimhsithe	399	2,005
Deontais chaipitil AE/ón Státchiste	5,700	17,334
Glan-insreabhadh/(eis-sreabhadh) ó chaiteachas caipitil	(21,045)	2,437
Airgeadú		
Fiach dlite laistigh de bhliain amháin		
Mír chaipitil ar chíosanna léasa airgeadais	(1,158)	(1,106)
Glan-eis-sreabhadh airgeadais ó mhaoiniú	(1,158)	(1,106)

	An 1ú Ean. 2003 €000	Sreabhadh airgid €000	An 31ú Nol. 2003 €000
(C) Anailís ar athrú i nglanchistí			
Airgead sa bhanc agus airgead ar láimh	1,373	1,979	3,352
Rótharraingt	—	—	—
		1,979	
Léasanna airgeadais	(1,756)	1,158	(598)
Iarmhéid na cuideachta sealbhaíochta	61,020	1,089	62,109
		2,247	
Iomlán	60,637	4,226	64,863

Nótaí do na Ráitis Airgeadais

18. PINSIN

Tá móramh d'fhostaithe na cuideachta rannpháirteach i scéimeanna sochair pinsin sainmhínithe bunaithe ar phá inphinsin deiridh agus a oibrítear d'fhostaithe incháilithe gach ceann de chuideachtaí CIE. Infheistítear ranníocaí ón gcuideachta agus ó na fostaithe i gcistí faoi riarachán iontaobhaithe.

Cuirtear ranníocaí chuig na scéimeanna chun dochar don chuntas brabúis agus caillteanais chun costas na bpinsean a scaipeadh de réir mar a thabhaítear iad i rith shaol oibre na bhfostaithe leis an nGrúpa mar chéatadán cobhsaí den phá ionchasach amach anseo. Cinneann achtúire neamhspleách na ranníocaí chuig an scéim ar bhunús athbhreithnithe bliantúla ag baint úsáide as modh aonaid theilgthe.

Cé gur scéimeanna sochair an sainmhíniú a thugtar ar na scéimeanna níl ar chumas na cuideachta a scair de na sócmhainní bunúsacha agus de dhliteanas na scéimeanna a shainaithint. Léirigh staid achtúrach na scéimeanna amhail an 31ú Nollaig, 2003 ag baint úsáide as boinn a éilítear le Ráiteas Tuairiscithe Airgeadais (FRS) 17 (Sochair Scoir) easnamh de €191.9 milliún. Tá na mionsonraí a éilíonn FRS 17 i ndáil leis na scéimeanna i gcuntais Chóras Iompair Éireann.

19. TIOMANTAIS CHAIPITIL

	2003	2002
	€000	€000
Ar chonradh do	**42,605**	41,602
Údaraithe ag na stiúrthóirí, ach gan a bheith ar chonradh do	**366**	17,091
	42,971	58,693

20. DLITEANAIS THEAGMHASACHA

(A) Dlithíocht ar Feitheamh

Bíonn an chuideachta, ó thráth go chéile, ina páirtí in imeachtaí éagsúla dlí. Is é tuairim na stiúrthóirí nach mbeidh caillteanais, más ann, a eascraíonn i ndáil leis na nithe sin go hábhartha níos mó ná na forálacha atá déanta sna ráitis airgeadais..

(B) Léasanna Airgeadais

Faoi théarmaí na léasanna airgeadais tá dliteanais theagmhasach ann lena bhfrithháirítear athruithe ábhartha i gcánachas a bhfuil tionchar acu ar dhliteanas cánachais an léasóra ar ioncam léasa trí choigeartuithe cuí ar chíosanna léasa.

Nótaí do na Ráitis Airgeadais

21. PÁIRTITHE GAOLMHARA

Is páirtithe gaolmhara de chuid na cuideachta iad eintitéis arna rialú ag Rialtas na hÉireann de bhua rialú Rialtas na hÉireann ar an gcuideachta shealbhaíochta, Córas Iompair Éireann.

Sa ghnáthchúrsa gnó ceannaíonn an chuideachta earraí agus seirbhísí ó eintitéis arna rialú ag Rialtas na hÉireann, is iad na príomhchinn díobh sin ná BSL, An Post agus Bord Gáis. Tá na stiúrthóirí den tuairim nach bhfuil quantum na gceannach sin ábhartha i ndáil le gnó na cuideachta.

Soláthraíonn ráitis airgeadais Chóras Iompair Éireann an fhaisnéis a éilíonn Caighdeán Tuairiscithe Airgeadais Uimh. 8 (Faisnéisiú Páirtí Ghaolmhair) maidir le hidirbheartaíochtaí idir an chuideachta sin, a fhochuideachtaí agus Rialtas na hÉireann.

22. COMHALTACHT GHRÚPA CHÓRAS IOMPAIR ÉIREANN

Is fochuideachta faoi lán-úinéireacht Chóras Iompair Éireann (an Grúpa) é Bus Átha Cliath - Dublin Bus agus léiríonn na ráitis airgeadais éifeachtaí chomhaltacht an Ghrúpa.

23. CEADÚ NA RÁITEAS AIRGEADAIS

Cheadaigh na stiúrthóirí na ráitis airgeadais an 29ú Márta, 2004.